

De excursie naar drie kleine Nederlandse arboreta

8 september 2007

Om 10 uur begon de excursie in het arboretum *Het Gogh* te Horssen. De eigenaar, Piet Vos, heette ons welkom met koffie en cake en gaf een korte inleiding. Door de geringe grootte (0,5 ha) en de grondsoort, vette klei, is een beperking van het sortiment noodzakelijk. Er moet veel gekapt worden omdat er voor echt grote bomen geen plaats is. De nadruk ligt op monotypische families en genera, verder zijn *Hamamelidaceae*, *Magnolia* en *Tilia* wat rijker vertegenwoordigd. Zeer fraai was een *Cornus kousa* in vrucht; een *Magnolia tripetala* en een *Tilia henryana*. Bij een vijver stonden *Loropetalum chinense* (zowel de roodbladige als de groenbladige vorm) en *Leitneria*

floridana. Verder werden nog *Tetracentron sinensis*, *Triperigium regelii*, een grote *Rosa roxburghii*, en een *Lindera obtusifolia* met vruchten bewonderd.

Om ca 12 uur moesten we, hoewel nog niet uitgekeken, afscheid nemen om naar de volgende tuin te gaan.

De tweede tuin was die van Martijn Essers in Malden. Hier werden wij na een korte inleiding onthaald op een lunch met soep, broodjes en vlaai. Het arboretum ligt op een zandeland, aan drie zijden begrensd door laagtes,

Een (zeldzame) winterdag in de tuin van Martijn Essers. Foto: Martijn Essers.



ontstaan door zandwinning. Aan de westzijde is de natuurlijke begrenzing van de stuwwal door de maasvallei. Dat brengt problemen met zich mee in die zin de neiging van de zandige bodem om uit te drogen. Dit beperkt ook het sortiment. Het terrein beslaat ca 1 ha, een deel wordt door dassen bewoond en een ander deel is een open windkering van eikenbos. Het beplante deel is ook hier de moeite waard. De nadruk ligt op allerlei Bamboes, waarvan enkele grote soorten. Daarnaast staan er zeer veel *Paeonia*, waar in dit jaargetijde alleen enkele met vruchten en zaden bezienswaardig zijn. De rest is een bezoek waard in het voorjaar. Wij zagen verder nog een keur van mooie gewassen: *Picrasma quassioides*, *Staphylea holocarpa*, *Deinanthef bifida*, *Xanthoceras sorbifolium*, en een onaangenaam geurende *Buddleja*. Inmiddels was de eigenaar van de volgende tuin, de heer Ebben, al aangekomen om ons de weg te wijzen naar zijn op geringe afstand liggende arboretum in Molenhoek. Ook hier dus een vertrek, terwijl we nog niet helemaal klaar waren met bewonderen van de goed verzorgde heesters en bomen.



Klaas Verboom (rechts op de foto) overhandigt André Ebben een *Parrotia subequalis* als 'dank voor 't aangenaam verpozen'
Foto: Johan van der Burgh

Het derde arboretum was het grootst: ca 1,5 ha. Het ligt op een helling van de stuwwal en is daardoor gekenmerkt door een flink hoogteverschil: 13-15m. Bij de aanleg was er al een dicht gepland coniferenbos aanwezig en al te rigoureuze kap was daardoor niet mogelijk. Dat heeft de geschiedenis van het arboretum sterk beïnvloed. Het heeft nu het karakter van een bos met onderbeplanting. Maar ook hier waren mooie dingen te zien: Een al oude blauwe regen met een stam van ca 15 cm doorsnee die in een boom geleid was en daar elk jaar bloeit, helaas niet meer in september, *Aesculus parviflora*, *Buxus microp-hylla* var. *japonica*, een *Camellia japonica* die steil groeit en waarvan de bloemen niet aan de struik verwelken, *Euonymus sachalinensis*, *Diospyros lotus*, *Styrax obassia*. Na verzorgd te zijn met thee, vlaai en andere lekkernijen namen we afscheid van dit arboretum, waarvan in een zo kort bezoek niet alle geheimen werden doorgrond.